

Tiedote, päivitys 12.11.2019 - Kansainväliset aakkoset, hätäviesti ja ajaminen näkemällä

Radioaakkosten muutokset ovat osa OPE-YTE säädöstä. OPE-YTE:stä ohjeisiin tuotavat asiat ovat **Kansainväliset foneettiset aakkoset eli radioaakkoset, Hätäviesti ja Ajaminen näkemällä**. Kansainväliset aakkoset otetaan käyttöön rautateiden puheviestinnässä **1.6.2020**. Hätäviesti ja Ajaminen näkemällä tulevat voimaan jo **1.1.2020**.

Itseopiskeluun ja osaamisen arvioimiseen voidaan käyttää Ratateknisen oppimiskeskuksen verkko-oppimisympäristö ROKia. Materiaali on tarkoitettu tukemaan työnantajien vastuuta siitä, että työntekijä perehdytetään riittävästi työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan käyttöön erityisesti ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista tai työtehtävien muuttuessa sekä ennen uusien työvälineiden ja työ- tai tuotantomenetelmien käyttöön ottamista (Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738 14§).

Luo itsellesi tunnus: <https://rok.mmg.fi/login/> Saat sähköpostiisi vahvistusviestin.

Kirjaudu tunnuksellasi kurssialueelle "Rautatieliikenteen radioviestinnän uudistuksia 2020" <https://rok.mmg.fi/course/view.php?id=142>

Ensimmäisellä kirjautumiskerralla tarvitset kurssiavaimen: *aakkoset*

Lisätiedot ja yhteys ongelmatilanteissa osoitteeseen: riitta.kuukka@vayla.fi tai tapio.raaska@vayla.fi.

Kansainväliset foneettiset aakkoset (Alfa, Bravo, Charlie...) ovat jo käytössä väylätoimijoilla merenkulussa, ilmailussa ja maanpuolustuksessa. Numerot ja skandinaaviset aakkoset lausutaan kuitenkin kuten ennenkin (yksi, kaksi, kolme... ja Å Åke, Ä Äiti, Ö Ölly). Nämä otetaan käyttöön 1.6.2020 alkaen myös rautateiden puheviestinnässä yhtenäisyyden ja OPE-YTE säädöksen vuoksi. Opastimien ja junakulkutien päätekohtamerkkien tunnukset tulee sanoa kirjain ja numero kerrallaan kansainvälisiä foneettisia eli radioaakkosia käyttäen. Numerot kerrotaan viestinnässä edelleen Suomen kielellä (esim. pääopastin E103 on "Echo yksi nolla kolme"). Muut tunnukset, kuten raiteensulku ja vaihde, säilyvät ennallaan (esim. V123 "vaihde yksi kaksi kolme"). Skandinaavinen aakkonen (Å, Ä tai Ö) lausutaan jatkossakin samoin kuin tällä hetkellä (Å = Åke, Ä = Äiti ja Ö = Ölly). Viralliset nimet tulee sanoa kokonaisina.

Viestintä- ja toimintatasot hätätilanteissa

Rautatiehenkilöstön viestintä- ja toimintatasot hätätilanteissa:

1. Yksilöpuhelu: tiedottaminen tai varoittaminen, muu liikenne jatkuu normaalisti
2. Rautatiehäätäpuhelu tai hätäviesti: varoittaminen, siirtyminen näkemällä ajoon
3. *Vaara* -opaste: pysäyttäminen, liikenteen keskeyttäminen

Kaikissa tilanteissa ilmoittajan on lisäksi itse tehtävä hätäilmoitus hätäkeskukseen soittamalla numeroon 112, mikäli tarvitaan poliisi- tai pelastusviranomaisen apua.

Hätätilanteissa, jotka eivät edellytä muun liikenteen varoittamista tai pysäyttämistä, käytetään ensisijaisesti yksilöpuhেলা.

Rautatiehäätäpuhelu ja hätäviesti

Rautatiehäätäpuhelu on käynnistettävä ja hätäviesti annettava silloin, kun on tarve välittömästi tavoittaa liikenteenohjaus tai muut alueella liikkuvat yksiköt ja varoittaa muuta liikennettä ja ratatöitä. Rautatiehäätäpuhelu ohjautuu vaara-alueesta vastaavan liikenteenohjauksen lisäksi kaikkiin häätäpuhelualueella oleviin RAILI-palvelua käyttäviin puhelimiin.

Hätäviesti on suullinen ilmoitus, joka on annettava, kun on tarve varoittaa muuta liikennettä ja ratatöitä. Hätäviesti alkaa sanoilla MAYDAY MAYDAY MAYDAY.

Yleinen hätäviestin kaava

- 1) Hätäviestin ilmoittaja: MAYDAY MAYDAY MAYDAY
- 2) Hätäviestin ilmoittaja: Yksikön tunnus, ratatyön tunnus tai liikenteenohjauksen kutsutunnus
- 3) Hätäviestin ilmoittaja: Tieto siitä, missä on tapahtunut ja mitä on tapahtunut, ketä hätäviesti koskee (yksiköiden tunnuksot tai liikenteenohjaus, jos ne ovat tiedossa) ja arvio tarvittavista avusta ja toimenpiteistä
- 4) Hätäviestin ilmoittaja: Kohtien 1, 2, 3 toistaminen
- 5) Hätäviestin vastaanottaja: Yksikön tunnus tai liikenteenohjauksen kutsutunnus
- 6) Hätäviestin vastaanottaja: Kuittaus viestin ymmärtämisestä

Jos hätäviestin vastaanottaja ei kuittaa viestiä ymmärretyksi, on hätäviesti toistettava.

Ajaminen näkemällä korvaa täysivoimaisen käyttöjarrutuksen hätäviestin ja rautatiehätäpuhelun yhteydessä.

Yksiköiden on siirryttävä *näkemällä ajoin*, kun rautatiehätäpuhelu käynnistyy tai annetaan hätäviesti. Yksikön on:

- 1) edetä varoen, hallita nopeutta ja huomioida radan näkyvä osuus, jotta hän voi pysäyttää junan nopeasti ennen toista kalustoyksikköä, seisopastetta tai estettä
- 2) noudatettava enintään suurinta sallittua nopeutta 50 km/h ja
- 3) noudatettava liikenteenohjauksen antamia ohjeita.

Näkemällä ajamista on jatkettava, kunnes liikenteenohjaus ilmoittaa, että tilanne on ohi ja voidaan palata normaaliin liikennöintiin. Ilmoitus normaaliin liikennöintiin palaamisesta voidaan antaa rautatiehätäpuhelun aikana tai sen jälkeen yksilö- tai ryhmäpuhelulla.

Rautatiehätäpuhelun ja hätäviestin vastaanottaminen ratatyössä

Kun rautatiehätäpuhelu käynnistyy tai annetaan hätäviesti, on **ratatyössä**

- ratatyövastaavan välitettävä tieto omalla ratatyöalueella toimiville henkilöille
- ratatyössä toimivan oletettava vaaran uhkaavan ja tehtävä kaikki tarvittava välttääkseen tai vähentääkseen tilanteen aiheuttamia seuraamuksia
- ratatyössä toimivan pysäytettävä ratatyökoneiden ja liikkuvan kaluston liikkeet
- RSU:ssa työskentelevien henkilöiden ja ratatyökoneiden (kun mahdollista) on siirryttävä RSU:n ulkopuolelle
- noudatettava liikenteenohjauksen antamia ohjeita

Työt on oltava keskeytettynä, kunnes liikenteenohjaus ilmoittaa, että tilanne on ohi ja voidaan palata normaaliin toimintaan. Ilmoitus normaaliin toimintaan palaamisesta voidaan antaa rautatiehätäpuhelun aikana tai sen jälkeen yksilö- tai ryhmäpuhelulla.

Rautatiehäätäpuhelu ja liikenteen välitön keskeyttäminen

Rautatiehäätäpuhelu on käynnistettävä ja Vaara -opaste annettava, kun on kyse välittömästä vaarasta ja liikennöinti on keskeytettävä.

Rautatiehäätäpuhelun puhutien avauduttua rautatiehäätäpuhelun käynnistäjän on ilmoitettava yksikkö tai alue, jota viesti koskee ja annettava suullisesti Vaara -opaste "häätäpunainen". Tämän jälkeen ilmoittaja voi antaa tarkempia tietoja mm. sijainnista ja vaaran laadusta.

Vaara -opaste voidaan antaa myös ryhmäpuheluna, jos rautatiehäätäpuhেলা ei ole mahdollista käynnistää, tai muilla Jt- ja TURO-ohjeissa tarkemmin kuvatuilla tavoilla.

Kun Vaara -opaste annetaan, yksikön liike on pysäytettävä mahdollisimman nopeasti. Ratatyössä yksikön liike ja toiminta ratatyössä on pysäytettävä mahdollisimman nopeasti.

Yksiköt, joiden on käsketty pysähtyä, eivät saa lähteä uudelleen liikkeelle ilman liikenteenohjauksen lupaa.

Ratatyöt, joiden toiminta on käsketty keskeyttää, eivät saa jatkaa toimintaansa ilman liikenteenohjauksen lupaa.

Esimerkki 1 - Hätäviesti-ilmoitus ja häätäpuhelu junan kuljettajalta

Kuljettaja:

"Mayday mayday mayday! Tässä junan 123 kuljettaja liikenteenohjaukselle ja rantaradan junille. Masalassa harhailee itsetuhoinen henkilö. Poliisi tarvitaan paikalle hakemaan henkilö pois.

Toistan.

Mayday mayday mayday! Tässä junan 123 kuljettaja liikenteenohjaukselle ja rantaradan junille. Masalassa harhailee itsetuhoinen henkilö. Poliisi tarvitaan paikalle hakemaan henkilö pois.

Kuuntelen."

Liikenteenohjaus:

"Tässä liikenteenohjaus Kirkko. Hätäviesti vastaanotettu. Toistan: **Mayday mayday mayday!** Masalassa harhailee itsetuhoinen henkilö. Poliisi tarvitaan paikalle hakemaan henkilö pois.

Kuuntelen.

Kuljettaja: "Oikein."

Liikenteenohjaus: "Häätäpuhelun saa sulkea. Loppu."

Esimerkki 2 – Hätäviesti, vaara –opaste ja hätäpuhelu junan kuljettajalta

Kuljettaja:

"Mayday mayday mayday! Tässä junan 123 kuljettaja. **Riihimäellä hätäpunainen**, raiteella 821 vuotaa ammoniakkivaunu reilusti. Pysäyttäkää liikenne ja palokunta paikalle heti!

Toistan.

Mayday mayday mayday! Tässä junan 123 kuljettaja. **Riihimäellä hätäpunainen**, raiteella 821 vuotaa ammoniakkivaunu reilusti. Pysäyttäkää liikenne ja palokunta paikalle heti!

Kuuntelen."

Liikenteenohjaus:

"Tässä liikenteenohjaus Monni. Hätäviesti vastaanotettu. Toistan: **Mayday mayday mayday!** **Riihimäellä hätäpunainen**, raiteella 821 vuotaa ammoniakkivaunu reilusti. Pysäyttäkää liikenne ja palokunta paikalle heti!
Kuuntelen.

Kuljettaja: "Oikein."

Liikenteenohjaus: "Hätäpuhelun saa sulkea. Loppu."